

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده حقوق و علوم سیاسی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی

موضوع پایان نامه :

تحلیل ضمانت اجرای قانون مالیات های مستقیم
(مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

استاد راهنما:
دکتر ولی رستمی

استاد مشاور:
دکتر علی اکبر سمیعی

نگارش :
محمد افتخاری

اسفند ماه ۱۳۸۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

و

تمام کسانی که دوستشان دارم.

چکیده

این پژوهش قصد دارد به بحث و بررسی ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم (تصویب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) پردازد و ضمن ذکر و تشریح این ضمانت اجراهای و تحلیل حقوقی آن، در موارد لازم به نقاط ضعف و قوت آنها نیز اشاره کرده و در موارد لازم خلاء ها و نارسائی ها و نواقص آنها را نیز بیان کند و یا در جهت رفع آن و افزایش کارآمدی قوانین مالیاتی و همچنین نظام مالیاتی کشور، پیشنهاداتی هم ارایه گردد.

بنابراین موضوع پژوهش حاضر، شناخت و تبیین انواع ضمانت اجراهای قانون مذکور است که شامل ضمانت اجراهای اداری، مدنی و کیفری می باشد و در تمام مراحل تشخیص و وصول مالیات به منظور اجرای دقیق قانون در اختیار دستگاه مالیاتی قرار دارند، در این راستا علاوه بر تبیین نظام حقوقی حاکم بر ضمانت اجراهای یاد شده به بررسی میزان و نحوه تناسب، کارآیی و مطلوبیت ضمانت اجراهای موصوف نیز پرداخته می شود.

فهرست مطالب

عنوان صفحه

۱	پیشگفتار
۴	مقدمه کلی
۴	(الف) بیان مساله
۶	(ب) سوالات تحقیق
۶	(ج) فرضیه های تحقیق
۶	(د) اهمیت تحقیق و جنبه های کاربردی آن
۷	(ه) اهداف تحقیق
۸	(و) پیشینه تحقیق
۸	(ز) روش تحقیق
۹	(ح) مشکلات و تنگناهای تحقیق
۹	(ط) ساختار کلی تحقیق
۱۲	فصل اول: مبانی و کلیات
۱۳	گفتار اول: تعاریف و آشنایی با برخی جنبه های مالیات
۱۳	بند اول: تعریف مالیات و عوارض و تقاؤت آنها
۱۳	(الف) تعریف مالیات

ب) تعریف عوارض و تفاوت آن با مالیات ۱۶	
بند دوم: مشخصات مالیات ۱۷	
بند سوم: ماهیت و اهداف مالیات ۲۰	
الف) ماهیت مالیات ۲۱	
ب) اهداف مالیات ۲۲	
بند چهارم: انواع مالیات و تعریف و مشخصات هر یک ۲۳	
بند پنجم: مراحل مالیاتی ۲۶	
الف) مرحله تعیین یا انتخاب مأخذ تعلق مالیات (وضع مالیات) ۲۷	
ب) مرحله تشخیص مالیات ۲۷	
ج) مرحله وصول مالیات ۲۸	
بند ششم: حقوق مالی و مالیاتی ۲۸	
گفتار دوم: اصول حاکم بر مالیات ۳۱	
بند اول: اصول اقتصادی ۳۱	
الف) اصول کلاسیک: ۳۱	
۱- اصل عادلانه بودن مالیات ۳۱	
۲- اصل اطمینان (مشخص بودن مالیات) ۳۲	
۳- اصل سهولت (سهول الوصول بودن مالیات) ۳۲	
۴- اصل صرفه جویی ۳۲	
ب) اصول جدید مالیات ۳۳	
۱- اصل شخصی ساختن مالیات ۳۳	
۲- اصل تصاعدی بودن مالیات ۳۳	
۳- اصل دخالت ۳۴	
۴- اصل بھای خدمات، اصل فداکاری و اصل توانایی پرداخت ۳۴	
بند دوم: اصول حقوقی حاکم بر مالیات ۳۵	
۱- اصل قانونی بودن مالیات ۳۵	
۲- اصل تساوی افراد در مقابل مالیات ۳۷	
۳- اصل محترمانه بودن اطلاعات مالیاتی ۳۸	

۴- اصول ناشی از اجرای قوانین مالیاتی در مکان ۳۹	
الف) اصل سرزمینی بودن قوانین مالیاتی ۳۹	
ب) اصل شمول مالیات بر اتباع مقیم ۴۰	
ج) اصل اجتناب از فرار مالیات و مالیات مضاعف ۴۰	
۵- اصول ناشی از اجرای قوانین در زمان ۴۱	
الف) اصل سالانه بودن مالیات ۴۲	
ب) اصل اجرای فوری قوانین مالیاتی ۴۳	
ج) اصل عطف به مسابق نشدن قوانین مالیاتی ۴۳	
د) اصل مرور زمان مالیاتی ۴۴	
گفتار سوم: عوامل موثر بر کارآمدی نظام مالیاتی ۴۵	
بند اول: اختیارات و اقتدارات دستگاه مالیاتی ۴۶	
الف) اختیارات دستگاه مالیاتی در مرحله تشخیص ۴۶	
ب) اختیارات دستگاه مالیه در مرحله وصول ۴۷	
بند دوم: رعایت حقوق مودیان مالیاتی و جلب همکاری و مشارکت آنها ۴۸	
الف) حقوق مودیان مالیاتی ۴۹	
ب) جلب مشارکت و همکاری مودیان ۵۰	
بند سوم: ساده سازی و شفاف سازی قوانین مالیاتی ۵۷	
بند چهارم: ارتقاء فرهنگ مالیاتی ۵۹	
الف) اهمیت فرهنگ مالیات ۵۹	
ب) راه های بھبود فرهنگ مالیاتی ۶۰	
گفتار چهارم: نظام حاکم بر ضمانت اجراءها و اهداف آنها ۶۱	
در حقوق مالیاتی ایران ۶۱	
بند اول: تعریف و ویژگی ضمانت اجرا ۶۲	
بند دوم: اهداف و انواع ضمانت اجراءای مالیاتی ۶۳	

فصل دوم: ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم در مرحله تشخیص مالیات.....	۶۶
گفتار اول: ضمانت اجراهای اداری.....	۶۹
بند اول: تشخیص علی الراس	۶۹
الف) موارد شمول تشخیص علی الراس	۷۰
ب) نحوه اعمال تشخیص علی الراس	۷۸
بند دوم: جرایم مالیاتی	۸۷
بند سوم: محرومیت از معافیتها، تسهیلات و بخشودگی های مالیاتی	۹۵
گفتار دوم: ضمانت اجراهای جزایی.....	۹۹
گفتار سوم: ضمانت اجرای مدنی.....	۱۰۲
فصل سوم: ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم در مرحله وصول مالیات.....	۱۰۶
گفتار اول: تضمینهای مربوط به تمیز مودی از بدھکار مالیاتی	۱۰۷
بند اول: مسئولیت تضامنی در پرداخت مالیات	۱۰۸
بند دوم: وصول مالیات از منبع توزیع درآمد	۱۱۵
گفتار دوم: وصول مالیات ها از طریق عملیات اجرایی (وصول قهری مالیات).....	۱۱۷
بند اول: مرحله صدور و ابلاغ (اخطرار) برگ اجرایی	۱۱۷
بند دوم: مرحله توقيف (بازداشت) اموال	۱۱۸
بند سوم: مرحله فروش اموال	۱۲۳
گفتار سوم: جرائم مالیاتی مرحله وصول.....	۱۲۶

بند اول: جرائم مالیاتی مربوط به مودیان متخلص ۱۲۶
بند دوم: جرایم مالیاتی مربوط به اشخاص ثالث متخلص ۱۲۸
گفتار چهارم: اختیار ممنوع الخروج کردن مودی مالیاتی ۱۲۹
گفتار پنجم: تکالیف اشخاص ثالث در مرحله وصول ۱۳۳
گفتار ششم: مجازات های اداری و کیفری ۱۳۶
بند اول: مجازات های اداری و انتظامی ۱۳۷
بند دوم: مجازات های کیفری ۱۳۸
گفتار هفتم: حق تقدم مالیه ۱۴۰
گفتار هشتم: پیگیری ابطال اسناد صوری انتقال اموال ۱۴۱
به قصد فرار از مالیات ۱۴۱
گفتار نهم: اختیار اخذ قرار تامین مالیات از مرجع اداری ۱۴۳
گفتار دهم: برداشتن مالیات تکلیفی ۱۴۶
از حساب بانکی اشخاص حقوقی حقوق عمومی ۱۴۶
گفتار یازدهم: تضمینات کلی (سایر تضمینات) ۱۴۷
بند اول: منع تهاصر بدھی مالیاتی ۱۴۷
بند دوم: وصول نقدی مالیات ۱۴۹
بند سوم: مسئولیت مودی برای پرداخت مالیات به صندوق دولت ۱۴۹
بند چهارم: پیش پرداخت مالیاتی ۱۵۰

بند پنجم: علی الحساب مالیاتی ۱۰۰

نتیجه گیری کلی ۱۶۹-۱۵۴

کتابنامه : ۱۷۶-۱۷۰

ضمایم : ۳۴-۱

فهرست ضمایم

عنوان.....صفحه	
۱: آئین نامه مربوط به روش های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورت های مالی نهائی موضوع تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ قانون مالیاتهای مستقیم.....۱-۹	
۲: آئین نامه اجرائی وصول مالیاتها موضوع ماده ۲۱۸ قانون.....۱۰-۲۰	
۳: آئین نامه اجرائی موضوع ماده ۱۲۱۹ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷.....۲۱-۳۲	
۴- قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی.....۳۳-۳۴	

پیشگفتار

مطالعه مالیه عمومی^۱ مستلزم ورود به مباحثی متعدد از جمله صلاحیت یا مشروعيت وضع مالیات، شیوه های اجرایی وصول مالیات و تشکیلات و پرسنل اخذ و صرف آنهاست. به همین دلیل، مباحث مالیه عمومی به همان اندازه که به اقتصاد مرتبط می شود، با حقوق عمومی و علوم سیاسی نیز ارتباط دارد. زیرا مالیه عمومی یکی از اركان نظام سیاسی و اداری هر جامعه متشكل است و به همین دلیل همه متون مهم قانونی (از دوران حمورابی تا عصر تدوین قانون اساسی)، از اقتدار دولت ها در اخذ مالیات با قوه قهریه و خصمانت اجرای حقوق سخن می گویند و در حالی که الزام افراد و سازمان ها به سلب مالکیت از املاک و اموال خود به نفع اشخاص و گروه های خصوصی جرم تلقی می شود، پرداخت مالیات به خزانه عمومی در همه نظام ها یک تکلیف عمومی محسوب می شود.^۲

می توان گفت که استقرار هر نظام سیاسی با ثباتی مستلزم داشتن نظام مالی و مالیاتی منظم است، زیرا در همه کشورها بخش عمده ای از منابع درآمدی دولت از طریق اخذ مالیات تامین می شود. البته سهم مالیات از کل درآمدهای عمومی در میان کشورها متفاوت بوده و میزان آن بستگی به سطح توسعه و ساختار اقتصادی آنها دارد. در اقتصاد ایران نیز بعد از درآمدهای نفتی، درآمدهای مالیاتی به عنوان مهمترین منبع تامین کننده مخارج دولت می باشد. به همین علت به منظور افزایش این نوع درآمد، شناخت مشکلات نظام مالیاتی و رفع آنها ضروری به نظر می رسد و از اهمیت بسزایی برخوردار است.

^۱. Public Finance

^۲. سید حسن امین، *دیوان استیفاء (نظام مالیه عمومی در ایران)*، چاپ اول، تهران، دفتر پژوهش های فرهنگی، ۱۳۸۵، ص ۸

از طرف دیگر، مساله مالیات‌ها یکی از گستره‌ترین زمینه‌های مرتبط با حیات اقتصادی و فعالیت‌های روزمره شهروندان هر کشوری است. و به جرات می‌توان گفت که هیچ یک از قوانین موضوعه به اندازه قانون مالیات‌ها و هیچ کارگزار دولتی به اندازه ماموران تشخیص مالیات در حقوق عمومی و فردی جامعه دخالت مستمر ندارد. هر شخص حقیقی یا حقوقی که به فعالیت اقتصادی اشتغال دارد چه به صورت داوطلبانه و چه به اجبار برای پرداخت مالیات درآمد یا دارایی خود با قوانین مالیاتی و ماموران تشخیص مالیات برخورد و رویارویی دارد.

برای این منظور، این پژوهش قصد دارد به بحث و بررسی ضمانت اجراهای قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) بپردازد و ضمن ذکر و تشریح این ضمانت اجراهای و تحلیل حقوقی آن، در موارد لازم به نقاط ضعف و قوت آنها نیز اشاره کرده و در موارد لازم خلاء‌ها و نارسائی‌ها و نواقص آنها را نیز بیان کند و یا در جهت رفع آن و افزایش کارآمدی قوانین مالیاتی و همچنین نظام مالیاتی کشور، پیشنهاداتی هم ارایه گردد.

لازم به ذکر است که بعد از انقلاب لایحه مالیات‌های مستقیم در تاریخ ۱۳۶۳/۴/۶ به تصویب هیات وزیران رسیده و در تاریخ ۱۳۶۳/۵/۱۴ تقدیم دومین دوره مجلس شورای اسلامی گردیده است. و این لایحه بیش از سه سال در کمیسیون‌ها و جلسات علنی مجلس مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نهایتاً مالیات‌های مستقیم مشتمل بر ۲۷۱ ماده و ۲۱۱ تبصره در تاریخ ۱۳۶۶/۱۲/۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به موجب ماده ۱۷۳ این قانون تاریخ اجرای آن از اول فروردین سال ۱۳۶۸ بوده است و بالاخره بعد از چندین بار الحالات و اصلاحات، لایحه اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم در تاریخ ۱۳۷۹/۷/۲۷ به تصویب هیات وزیران رسیده و در تاریخ ۱۳۷۹/۹/۳۰ تقدیم ششمین دوره مجلس شورای اسلامی گردیده است.

این لایحه حدود ۱۳ ماه در کمیسیون ها و جلسات علنی مجلس مورد بحث و بررسی قرار گرفته و نهایتاً قانون اصلاح موادی از قانون مالیات های مستقیم مشتمل بر ۱۳۳ ماده در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

به موجب ماده ۲۷۳ الحاقی، تاریخ اجرای این قانون از اول سال ۱۳۸۱ اعلام شده است و این قانون موضوع پژوهش حاضر می باشد.

در پایان بر خود فرض می دانم از تمام کسانی که مرا در انجام و اتمام این تحقیق یاری کردند صمیمانه سپاسگزاری نموده و آرزوی توفیق روزافرون و سربلندی این بزرگواران را از خداوند خواستارم.

از اساتید بزرگوار جناب آقایان **دکتر ولی رستمی** و **دکتر علی اکبر سمیعی** که با سعه صدر و ارائه رهنماوهای ارزنده خویش، همواره اینجانب را در طول این تحقیق یاری فرمودند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

همچنین از اساتید عزیزم جناب آقایان **دکتر ناصر علی منصوریان** و **دکتر محمد رضا ضیایی بیگدلی** به خاطر راهنمایی های ارزنده شان نهایت سپاس و تقدیر را ابراز می دارم.

از مسئولان محترم سازمان امور مالیاتی کشور و دفتر مطالعات و تحقیقات مالیاتی بخصوص جناب آقای محمد قاسم رضایی و سرکار خانم عزیزی و خانم منتظر ظهور به خاطر راهنمایی و ارائه منابع مورد نیاز صمیمانه تشکر می کنم.

از دایی عزیزم محمود آرغا و دوستان عزیزم: آقایان دکتر منصور ساعی، صباح مفیدی و سعید حقیقی که همواره مشوقم بودند، سپاسگزارم.

در نهایت از پدر و مادر و افراد خانواده ام که در دوران تحصیل یار و یاورم بوده اند و متحمل رنج ها و زحمات زیادی گردیده اند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

مقدمه کلی:

- الف) بیان مساله**
- ب) سوالات تحقیق**
- ج) فرضیه های تحقیق**
- د) اهمیت تحقیق و جنبه های کاربردی آن**
- ه) اهداف تحقیق**
- و) پیشینه تحقیق**
- ز) روش تحقیق**
- ح) مشکلات و تنگناهای تحقیق**
- ط) ساختار کلی تحقیق**

مقدمه کلی:

الف) بیان مساله

قوانين مالیاتی با هدف تشخیص و وصول مالیات به عنوان مهمترین منبع تامین هزینه های عمومی وضع شده اند. بنابراین ضمانت اجرایی این نوع قوانین از جهت اجرای کامل و مطلوب آنها از اهمیت بسزایی برخوردار است.

اساساً ضمانت اجرا یکی از شرایط اساسی قواعد حقوقی و از ویژگی های مهم قانون به شمار می رود و قانون بدون ضمانت اجرا قاعده اخلاقی بیش نخواهد بود.
هر قانونی با توجه به ماهیت آن از ضمانت اجراهای خاصی برخوردار است و باید به گونه ای تبیین گردد که امکان اجرای کامل قانون را فراهم آورد و ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم از این قاعده خارج نیست.

در قانون مذکور ضمانت اجراهای خاصی پیش بینی شده است که در برخی موارد منحصر به فرد و خاص نظام مالیاتی است و جای بحث و بررسی و تحلیل حقوقی دارند.

بنابراین موضوع پژوهش حاضر، شناخت و تبیین انواع ضمانت اجراهای قانون مذکور است که شامل ضمانت اجراهای اداری، مدنی و کیفری می باشد و در تمام مراحل تشخیص و وصول مالیات به منظور اجرای دقیق قانون در اختیار دستگاه مالیاتی قرار دارند، در این راستا علاوه بر تبیین نظام حقوقی حاکم بر ضمانت اجراهای یاد شده به بررسی میزان و نحوه تناسب، کارآیی و مطلوبیت ضمانت اجراهای موصوف نیز پرداخته می شود.

ب) سوالات تحقیق

- ۱- سوال اصلی: ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم کدامند و چه شرایط و ویژگی هایی دارند؟
- ۲- سوال فرعی: اعمال موثر و دقیق ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم چه تاثیری بر عملکرد نظام مالیاتی کشور دارند؟

ج) فرضیه های تحقیق

- ۱- فرضیه اصلی: ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم، منحصر به فرد و از قواعد حقوقی و ویژگی هایی برخوردارند. این ضمانت اجراهای متعدد و نسبتاً کافی به نظر می رسند. در ماهیت آنها استفاده از اقتدارات و اختیارات قدرت عمومی نهفته است.
ضمانت اجراهای مذکور از ویژگی هایی مانند اجباری بودن و قانونی بودن برخوردارند، تناسب و منصفانه بودن و رعایت حقوق شهروندی در ارتباط با این ضمانت اجراهای در کارآیی آنها موثر است.
- ۲- فرضیه فرعی: اعمال موثر و دقیق این ضمانت اجراهای، موجب تمکین مودیان مالیاتی به انجام وظایف و تکالیف قانونی در خصوص اظهار و پرداخت به موقع مالیات و بالتابع افزایش درآمدهای عمومی و در نتیجه باعث افزایش کارآیی نظام مالیاتی کشور می شود.

د) اهمیت تحقیق و جنبه های کاربردی آن

- در همه کشورها بخش عمدی ای از منابع درآمدی دولت از طریق اخذ مالیات تامین می شود، سهم مالیات از کل درآمدهای عمومی در میان کشورها متفاوت بوده و میزان آن بستگی به سطح توسعه و ساختار اقتصادی آنها دارد.

در اقتصاد ایران نیز بعد از درآمدهای نفتی، درآمدهای مالیاتی به عنوان مهمترین منبع تامین کننده مخارج دولت می باشد، به همین دلیل، بررسی آن از اهمیت بسزایی برخوردار است.

در این رابطه، از جمله مواردی که می توان به بحث و بررسی درباره آن پرداخت، مساله قوانین مالیاتی و ضمانت اجراهای آن می باشد، چون که بدون شناخت و تحلیل حقوقی آنها، نمی توان از میزان و کارآمدی آنها آگاه شد و به نقاط ضعف و قوت آنها پی برد.

از آنجا که بحث درباره حقوق مالیاتی و مالیات ها، یکی از مباحث مهم حقوق عمومی به شمار می ورد و کمتر به آن پرداخته شده است و به طوری که تا کنون در جهت شناخت و بررسی ضمانت اجراهای قانون مالیات کاری انجام نشده است. لذا پرداختن به این موضوع که یکی از مباحث مهم حقوق عمومی به شمار می رود و در عین حال بررسی حقوقی آن چندان مورد توجه نبوده و بیشتر از نگاه اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفته، اهمیت این تحقیق را بیش از پیش روشن می سازد. از طرف دیگر، این تحقیق می تواند جنبه کاربردی داشته و در اصلاح قانون مالیاتی و ارتقاء کارآبی نظام مالیاتی کشور موثر واقع شود.

ه) اهداف تحقیق

تدوین قانون مالیات های مستقیم و اعمال آن از دو نظر مهم است، از یک سو نقش مهمی در تامین مالی دولت دارد و از سوی دیگر در تنظیم امور اقتصادی کشور موثر است، بنابراین قوانین مالیاتی نه تنها باید متناسب ایجاد درآمدهایی برای دولت باشند بلکه باید به نحوی وضع گردند که موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور شوند.

از اهداف دیگری که قوانین مالیاتی باید آن را دنبال کنند، تحقیق عدالت اجتماعی و توزیع درآمد و ثروت در جامعه است، که لازمه این امر، در نظر گرفتن تضمین هایی حقوقی و قانونی و استفاده از اختیارات و اقتدارات حاکمیتی می باشد.

برای حصول به نتیجه مطلوب، آشنایی با این قوانین و تضمین های حقوقی آن جهت آگاهی و به کار بستن آن از ناحیه طرفین مالیاتی (یعنی سازمان مالیاتی و مودیان) امری لازم می آید و جنبه کاربردی به خود می گیرد.

بنابراین هدف از انجام این تحقیق را می توان به شرح زیر برشمرد:

- ۱- شناسایی دقیق ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم
- ۲- تبیین نظام حقوقی حاکم بر ضمانت اجراهای قانون مذکور
- ۳- شناسایی نقاط ضعف و قوت و نارسائی ها در بعد ضمانت اجرا.
- ۴- تحلیل و ارزیابی عملکرد سازمان امور مالیاتی در کاربرد ضمانت اجراهای قانون فوق.

(و) پیشینه تحقیق

تا کنون تحقیق خاصی تحت این عنوان در کشور انجام نشده است و تقریباً موضوع بدیعی محسوب می شود. اگر چه برخی پایان نامه های کارشناسی ارشد حقوق عمومی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در ارتباط با موضوعات حقوق مالی و مالیاتی وجود دارد که می توان تا اندازه ای مورد استفاده در این پژوهش قرار گیرند از جمله می توان به پایان نامه کارشناسی ارشد آقای حمید شمسی نژاد تحت عنوان «بررسی جرایم مالیاتی و میزان تاثیر آن بر وصول مالیات» اشاره کرد و همچنین پایان نامه کارشناسی ارشد آقای امیر حسین علی حکیم تحت عنوان «بررسی اثرات معافیت ها و جرایم مالیاتی و میزان تاثیر آن بر وصول مالیات» قابل توجه است.

(ز) روش تحقیق

شیوه تحقیق، توصیفی و تحلیلی می باشد و عمدتاً مبتنی بر استفاده از منابع کتابخانه ای و یادداشت برداری است. و در صورت لازم، و با توجه به کمبود شدید منابع، از قوانین و بخشنامه

و آین نامه ها و سایر آراء مربوطه استفاده خواهد شد تا ضمن جبران این کمبود، هدف مورد نظر در این نوشتار محقق گردد.

ح) مشکلات و تنگناهای تحقیق

از مشکلات و تنگناهای این تحقیق می توان به کمبود منابع و تحقیقات مرتبط با موضوع پژوهش، تازگی کار، کاربردی بودن موضوع و در نتیجه مراجعه به سازمان ها و دستگاه های مرتبط به موضوع تحقیق و دسترسی به قوانین مختلف مالیاتی و آراء و استناد مورد نیاز این پژوهش و نیز اصلاحات قوانین و مقررات می توان اشاره کرد.

نبود یک پژوهش و تحقیق جامع و منسجم در رابطه با موضوع پایان نامه بر این مشکلات می افزاید.

ط) ساختار کلی تحقیق

در این پژوهش، پس از طرح یک مقدمه کلی، در فصل اول به مبانی و کلیات تحقیق می پردازیم و در آن، ضمن آشنایی با مفهوم مالیات و بیان برخی جنبه های آن، اصول حاکم بر مالیات ها را که شامل اصول اقتصادی و حقوقی می باشد، مطرح می کنیم و در گفتار بعدی، عوامل موثر بر کارآمدی نظام مالیاتی را بیان می کنیم.

در گفتار پایانی این فصل، به بحث درباره ضمانت اجراهای و اصول حاکم بر این ضمانت اجرا در قانون مالیاتی ایران می پردازیم.

در فصل دوم، به بحث و بررسی درباره ضمانت اجراهای قانون مالیات های مستقیم در مرحله تشخیص مالیات می پردازیم و ابتدا به تشریح ضمانت اجراهای در این مرحله می پردازیم و در طی سه گفتار انواع تضمین ها را که شامل ضمانت اجراهای اداری، کیفری و مدنی می شود، ذکر و مورد بحث و بررسی قرار می دهیم.